

24.5.2023

VN/5854/2023
VN/5854/2023-MMM-3

Maatalouden interventiorahasto

Viite: Talousarvioasetus (245/2004) 66i §

Maa- ja metsätalousministeriön kannanotto maatalouden interventiorahaston vuoden 2022 tilinpäätöksestä

Maatalouden interventiorahasto (interventiorahasto) on maa- ja metsätalousministeriön (ministeriö) hoidossa ja valvonnassa oleva valtion talousarvion ulkopuolinen valtion rahasto. Maatalouden interventiorahastosta annetun lain (1206/1994) mukaan interventiorahaston tehtävänä on maksaa Euroopan unionin (EU) yhteisen maatalouspolitiikan mukaisista interventiovarastoinneista aiheutuvat menot ja rahoittaa ne väliaikaisesti ennen EU:lta saatavaa korvausta.

Tilinpäätöskannanotto perustuu ministeriön 30.3.2023 vahvistamaan rahaston vuoden 2022 tilinpäätökseen ja tilintarkastajan (Ryhmittymä BDO Audiator Oy/ BDO Oy) tilintarkastuskertomukseen. Ministeriö esittää kannanottonaan viitekohdassa mainitun asetuksen perusteella interventiorahaston vuoden 2022 tilinpäätökseen seuraavaa.

1. Arvio tuloksellisuuden kehityksestä ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta

Rahaston hallinnosta sekä toiminnan ja talouden asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ministeriön asettama johtokunta. Rahaston maksuliike-, kirjanpito- ja perintätehtäviä on vuonna 2022 hoitanut Ruokavirasto. Valtiokonttorin tehtävänä on järjestää Interventiorahaston lainanotto, päättää lainanoton tarkemmista ehdoista ja huolehtia muista lainanottoon kuuluvista toimenpiteistä. Ministeriö on vahvistanut 30.3.2023 rahaston tilinpäätöksen valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsittelyn jälkeen.

Interventiorahasto ei vuonna 2022 ottanut lainaa eikä rahastolla ollut tilikauden päättyessä lainapääomaa. Interventiovarastot pysyivät koko vuoden tyhjinä, koska viljan ja maitojauheen interventio-osvoja ei tilikauden aikana tehty.

Maataloustuotteiden markkinatilanteen ennustettavuutta heikensi entisestään Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Markkinatilanteen vaikutuksia maataloustuotteiden kysyntään ja hinnoitteluun seurattiin läpi vuoden, mutta tuotteiden hinnat eivät laskeneet alle interventiohintojen. Johtokunta toteaa tiedostavansa riskit, joita kysynnän ja tarjonnan muutokset, tuotannontekijöiden saatavuuden epävarmuus sekä nousseiden energiahintojen vaikutukset tuotantokustannuksiin aiheuttavat rahaston toimintaympäristöön. Myös rahoitusmarkkinoiden epävakauden ja korkotason nousun vaikutuksia on arvioitu.

Rahaston johtokunta jatkaa edelleen toimenpiteitä saattaa rahasto takaisin arvonlisäverovelvolliseksi. Asia on valmistelussa valtiovarainministeriössä ja Valtiokonttorissa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Ministeriö ei ole asettanut rahaston toiminnalle tulostavoitteita. Johtokunta on itse asettanut tavoitteita, joita voidaan pitää rahaston toiminnan kannalta keskeisinä. Ministeriön näkemyksen mukaan rahasto hoiti säädösten mukaiset tehtävänsä ja saavutti asettamansa tulostavoitteet, joita olivat

- a) maksuvalmiuden turvaaminen
- b) rahoituksen kustannusten minimointi
- c) riittävä sisäinen valvonta.

Tilinpäätöksessä on esitetty kuvaus toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista ja toiminnan vaikuttavuudesta tilinpäätösvuonna sekä lyhyt katsaus tulevasta toiminnasta.

2. Tuloksellisuusraportoinnin perusteiden asianmukaisuus ja kehittämistarpeet

Rahaston johtokunta vastaa rahaston hallinnosta sekä talouden ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Ministeriö katsoo, että rahaston toiminnan ja tuloksellisuuden raportointi on ollut selkeää ja analyyttistä.

3. Ministeriön esitys rahaston toimenpiteiksi tuloksellisuuden parantamiseksi

Rahaston johtokunnan toiminnalleen määrittämiä tavoitteita voidaan edelleen pitää hyvinä. Tavoitteiden ajantasaisuutta on hyvä arvioida vuosittain. Ministeriö pitää edelleen tärkeänä, että rahasto pyrkii toiminnasta aiheutuvien kustannusten minimoimiseen, kuitenkin huomioiden maksuvalmiusriskin. Rahaston riskit liittyvät oman pääoman niukkuuteen varsinkin, jos interventio-ostot ovat mittavia. Tällöin budjettisiirrolla ei välttämättä pystytä kattamaan valtion vastattavaksi jääviä menoja. Ministeriö pitää tärkeänä, että rahasto jatkaa aktiivista maataloustuotteiden markkinatilanteen seurantaan sekä häiriöihin varautumista. Rahaston johtokunnan on pyrittävä ennakoimaan erityyppisten riskien toteutumista ja ryhdyttävä riittävän ajoissa vaadittaviin toimenpiteisiin.

Ministeriö pitää edelleen tärkeänä, että rahasto tarkastelee mahdollisuuksia rahaston palauttamiseksi arvonalisäverovelvollisten rekisteriin.

4. Ministeriön omat toimenpiteet rahaston tuloksellisuuden parantamiseksi

Koska rahaston tehtävät on säädösten perusteella jaettu Maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston, Valtiokonttorin ja rahaston johtokunnan kesken, tulee ministeriö edelleen kiinnittämään huomiota rahaston kokonaisuuden hallintaan.

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori

MMM osastot ja toimialat
MMM/HAKE/ohjaus- ja talousyksikkö
MMM/RO/yksiköt

VN/5854/2023-MMM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: